

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-514

11.7.2018

Jernbanepersonalets Forsikring Gjensidig

Bilansvar

Motorsykkel — død — avkortning — bal. § 7, fal. §§ 4-14 og 13-13.

Forsikrede døde etter å ha mistet kontrollen da han kjørte på bakhjulet med motorsykkel. Tvist om forsikrede var mer enn lite å legge til last, og i så fall reiste saken også spørsmål om selskapet kunne avkorte utbetalingen til de etterlatte med 25 %. Også spørsmål om fal. § 13-13 kommer til anvendelse. Nemnda bemerket at fal. § 13-13 ikke kom til anvendelse i forhold til krav etter bal. Nemnda konkluderte videre med at forsikredes valg om å kjøre på bakhjulene måtte anses som mer enn lite uaktsomt. Avkortningen ble redusert til 10 % med henvisning til at forsikrede etterlot seg to mindreårige barn.

Saksfremstilling

Skadelidte (f. 1991) kjørte på bakhjulet med sin motorsykkel 20.6.17 ca. kl. 23:39 og krasjet. Han ble hardt skadet, og ble erklært død etter ankomst sykehus.

I politianmeldelsen samme dag beskrives hendelsen slik:

Motorsykkel har kjørt på bakdekket, mistet kontrollen og kræsjet i en betongfender hvorpå fører er kastet av motorsykkel og landet på bakken.

Veien var tørr og bar, med god sikt og opphold. Det heter videre "(m)ørkt m/belysning". Det ble ikke tatt blodprøve av avdøde.

D. fortalte politiet om hendelsen kort tid etter denne. Det ble ikke tatt formelt avhør, bare notert stikkord. Av notatene fremgår:

Han fortalte at han hadde stått og snakket med ... like ved E. De hadde snakket om MC. ... hadde vist lyden og hadde kjørt bort mot C, snudd og kommet tilbake inn mot CH. Han la MC opp på bakhjulet og kjørte ett godt stykke på bakhjulet.

... tok MC ned igjen men fikk låsning på bakhjulet og MC begynte å slenge. MC traff deretter fender, og ... ble kastet av og rullet bortover. ... hadde på seg hjelm, men denne ble kastet av etter at han falt av MC.

Drosjesjåfør F., som stod parkert like ved ulykkesstedet, har opplyst:

... Han hørte en motorsykkel som ruset (motoren)ØH, og som plutselig begynner å kjøre opp på bakhjulet. Han kjører utover på F, utover mot S på bakhjulet. Idet han ramler ned med forhjulet, mister han balansen. Han treffer murkanten like i enden av et banner, som henger (på gjerde) ØH, ut mot containerkaia. Han slår litt ut i veien igjen, prøver å rette opp motorsykkelen, men klarer ikke det. Han faller av motorsykkelen. Motorsykkelen skrenser lenger frem. Han ramler med beina ut i veien, ryggen oppå muren og hodet ut mot containerne.

Det fremgår av rapporten til Statens vegvesen om ulykken at "(m)otorsykkelen er forsvarlig, men ikke i forskriftsmessig stand. Gasshendel som ikke returnerer automatisk kan ha hatt en medvirkende årsak til ulykken. Utover dette ble det ikke funnet feil eller mangler som kan ha hatt medvirkning til ulykken".

Åstedsundersøkelsen omtaler at man ved å "løsne gassvaier returnerte gasshendel automatisk. Om dette var en slitasjeskade eller bevisst endring på MC kunne ikke konkluderes med". Det heter videre blant annet:

Det var asfalt dekke i vegbanen, denne var i perioder noe ujevn. Den fremkom langsgående asfalt kant på deler av høyre vegbanen, ca 1.45 m fra betongfender. I høyre kjørefelt, sett fra nord var det et søkk i asfalten på ca 3cm høyde. Denne lå 3.5 m ut i vegbanen, målt fra betongfender.

Under vurderinger heter det:

... Den tekniske undersøkelsen kan ikke si noe om fart på stedet.

...

MC hjelm ble funnet ca 14m unna hvor det ble beskrevet at MC fører ble funnet. MC hjelm hadde åpen lås da den ble funnet, lås fremstod uten skader. MC førers skader er i skrivende tidspunkt ikke lagt til i saken og det kan ikke sies om MC fører har benyttet hjelm eller ikke under kjøring

...

De tekniske funn på stedet sammenfaller med vitners beskrivelse ved at MC fører har etter all sannsynlighet mistet kontroll på MC og kollidert med betongfender.

Saken er henlagt "som intet straffbart forhold".

Selskapet varslet 30 % avkortning av erstatningen tilknyttet tingskaden 13.10.17 fordi skadelidte hadde opptrådt grovt uaktsomt ved kjøringen, og 31.10.17 25 % avkortning under bilansvarsforsikringen og 30 % under førerulykkesforsikringen med samme begrunnelse.

I klagesvaret har selskapet gitt følgende opplysninger om sin tidsbruk:

..., bedt om pol.dok 30.06, purret på pol.dok 19.07, svar fra politiet om at det vil ta noen uker 14.08, melding fra politiet om at vi må sende ny anmodning 20.09, ny anmodning sendt politiet 25.09. Brev til foresatte til barna om avkortning for de materielle skader 13.10, brev til foresatte om avkortning for ulykkesforsikring og under bilansvaret den 31.10.2017.

I e-post 14.6.18 er det opplyst at skadelidtes barn er født hhv. 2011 og 2014.

Klagerne har i det vesentlige anført at det ikke foreligger uaktsomhet av en slik grad at det er grunnlag for avkortning. Kjøretøyet var beheftet med teknisk feil i form av opphengt gasspjell, noe som må legges til grunn som årsak til ulykken. Håndteringen av kjøretøyet på skadetidspunktet er ikke i seg selv uaktsom ut fra omstendighetene.

Varslet er fremsatt for sent, dvs. ikke uten ugrunnet opphold etter at selskapet hadde tilstrekkelig informasjon til å vurdere spørsmålet. Brevet av 31.10.17 inneholder dessuten ingen konkret begrunnelse, og det er heller ikke redegjort for skyldkravet.

Avkortningen er uansett for høy.

Selskapet har i det vesentlige anført grov uaktsom kjøring og at det kan avkorte med 25 % under bilansvarsdekningen, jf. AKN-2325. Det er klar sammenheng mellom måten å kjøre på og ulykken/skaden. Det forelå klart handlingsalternativ, nemlig å kjøre på normal måte.

Selskapet kan ikke se det kunne varslet om avkortning på et tidligere tidspunkt.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder krav under bilansvarsdekningen. Krav under føreransvarsforsikringen er avgjort i 2018-513.

Saken for nemnda reiser spørsmål om skadelidte har medvirket til skaden "med vilje eller i aktløyse", og om han er mer enn lite å legge til last. Den reiser videre spørsmål om avkortningens størrelse. Klagerne har dessuten anført at selskapet ikke kan påberope seg at skadelidte har

medvirket til skaden fordi beskjed om dette ikke er gitt innen "uten ugrunnet opphold", jf. fal. § 13-13 første ledd annet punktum.

Nemnda bemerker innledningsvis at fal. § 13-13 ikke får anvendelse ved krav etter bilansvarsloven. Den paragrafens anvendelsesområde er begrenset til selskapets rettigheter etter forsikringsavtalelovens kapittel 13.

Nemnda behandler så om skadelidtes handlemåte kan rubriseres som mer enn lite uaktsomt, jf. bal. § 7 første ledd. Etter nemndas syn er det ikke tvilsomt at handlemåten i dette tilfelle har vært et markert avvik fra alminnelig handlemåte. Skadelidte valgte bevisst å kjøre på bakhjulet med sin motorsykkel, og fikk problemer da han skulle ta den ned igjen. Etter nemndas syn kan ikke en eventuell feil ved gasshandelen føre til at forholdet skal bedømmes mildere da det etter nemndas syn er kjøringen på bakhjulet som er den utløsende handlingen. Selskapet kan derfor etter dette avkorte i erstatningen.

Selskapet har varslet 25 % avkortning i erstatningen. Etter nemndas syn er dette en for høy avkortningsprosent. Etter bal. § 7 første ledd skal avgjørelsen om avkortningens størrelse "retta seg etter åtfærda på kvar side og tilhøva ellers". Gitt at skadelidte etterlater seg to mindreårige barn mener nemnda at avkortningen passende kan settes til 10 %.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Klagerne gis medhold i at avkortningen settes til 10 %.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).